

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้าง ผู้รับเหมา และผู้รับเหมาช่วงที่จะนำไปใช้เป็นเกณฑ์ปฏิบัติในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

๒. ขอบข่าย

ข้อกำหนดนี้ครอบคลุมถึงการออกข้อกำหนด (Specification) การสอบราคาและการประกวดราคาสำหรับผู้รับจ้าง ผู้รับเหมา และผู้รับเหมาช่วง ที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างทั่วไปของการทำเรือแห่งประเทศไทย (กทท.)

๓. นิยาม

“งานก่อสร้างทั่วไป” หมายถึง การประกอบเกี่ยวกับการก่อสร้างสิ่งก่อสร้างทุกชนิดซึ่งครอบคลุมไปถึงการปรับปรุงแก้ไขต่อเติม ซ่อมแซม ซ่อมบำรุง ดัดแปลง เคลื่อนย้าย หรือการรื้อถอนทำลายสิ่งก่อสร้างนั้นด้วย

“เขตก่อสร้าง” หมายถึง พื้นที่ที่ดำเนินการก่อสร้าง รวมทั้งพื้นที่โดยรอบบริเวณซึ่งผู้ว่าจ้างได้กำหนดขึ้น

“เขตอันตราย” หมายถึง บริเวณที่เป็นสถานที่ที่ใช้ในการก่อสร้าง ที่ติดตั้งนั่งร้าน หรือพื้นที่ที่ใช้เครื่องจักร หรืออุปกรณ์ไฟฟ้าเพื่อการก่อสร้าง พื้นที่ที่เป็นทางลำเลียงวัสดุเพื่อการก่อสร้าง หรือพื้นที่ที่ใช้เป็นสถานที่เก็บเชื้อเพลิง วัตถุระเบิด หรือ วัสดุก่อสร้าง

“เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน (จป)” หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน ระดับบริหาร ระดับเทคนิค ระดับเทคนิคขั้นสูง และ/หรือระดับวิชาชีพ โดยมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่ประกาศไว้ในกฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.๒๕๕๔

“ผู้ควบคุมงานด้านความปลอดภัย กทท.” หมายถึง เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย กทท. ผู้ตรวจสอบงานของ กทท. หรือ ผู้ปฏิบัติงานของ กทท. ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้มีหน้าที่ควบคุมดูแล ด้านความปลอดภัย

“ผู้รับจ้างหรือผู้รับเหมา” หมายถึง บุคคลหรือนิติบุคคลที่ตกลงทำงานก่อสร้างให้กับ กทท.ตามสัญญาก่อสร้าง

“ผู้รับเหมาช่วง” หมายถึง บุคคลหรือนิติบุคคลที่ตกลงทำงาน โดยรับจะดำเนินงานทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ของงานใด ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง หรือ ผู้รับเหมาเพื่อประโยชน์แก่ผู้ว่าจ้าง (กทท.) โดยได้รับอนุญาตจาก กทท. เป็นลายลักษณ์อักษร และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งทำสัญญากับผู้รับเหมาช่วง เพื่อรับช่วงงานในความรับผิดชอบของผู้รับเหมาช่วงทั้งนี้ไม่ว่าจะรับช่วงกันกี่ช่วงก็ตาม

๔. การดำเนินงานควบคุมความปลอดภัย

๔.๑ ข้อกำหนดทั่วไปสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัย

๔.๑.๑ ผู้รับจ้างจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดทั่วไปสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและกฎระเบียบอื่นๆ ของ กทท. รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน อย่างเคร่งครัด

๔.๑.๒ ผู้รับจ้างจะต้องเสนอรายชื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยที่มีคุณสมบัติครบตามที่กฎหมายกำหนด

๔.๑.๓ บุคลากรด้านความปลอดภัยผู้รับจ้างจะต้องจัดหาและเสนอรายชื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยตามกฎหมายกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม พร้อมใบแสดงคุณวุฒิแต่ละระดับที่ผ่านการอบรมจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานก่อนการเริ่มดำเนินงานก่อสร้าง

(๑) ในกรณีมีลูกจ้าง ๒-๑๙ คน ต้องมี

- เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับบริหาร
- เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับหัวหน้างาน

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

(๒) ในกรณีที่มีลูกจ้าง ๒๐-๔๙ คน ต้องมี

- เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับบริหาร
- เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับหัวหน้างาน
- เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับเทคนิค หรือ เทคนิคขั้นสูงหรือวิชาชีพ

(๓) ในกรณีที่มีลูกจ้าง ๕๐-๙๙ คน ต้องมี

- เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับบริหาร
- เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับหัวหน้างาน
- เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับเทคนิคขั้นสูง หรือวิชาชีพ

(๔) ในกรณีที่มีลูกจ้าง ๑๐๐ คนขึ้นไป ต้องมี

- เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับบริหาร
- เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับหัวหน้างาน
- เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับวิชาชีพ ประจำและปฏิบัติงานเต็มเวลา

(๕) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยจะต้องติดต่อประสานงานด้านความปลอดภัยกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยของ กทท. อย่างสม่ำเสมอ และในข้อตกลงใดๆ ให้ถือว่าเป็นภาระผูกพันที่ผู้รับจ้างต้องปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยอย่างรวดเร็ว

(๖) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยจะต้องจัดประชุมด้านความปลอดภัยในงานก่อสร้างร่วมกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยของ กทท. อย่างน้อยเดือนละครั้ง และหากมีผู้รับจ้างเหมาช่วง ต้องให้ผู้รับจ้างเหมาช่วงหรือตัวแทนเข้าร่วมประชุมด้วยทุกงานที่รับจ้างเหมาช่วง

๔.๑.๔ ผู้รับจ้างจะต้องกำหนดให้ผู้รับเหมาช่วง มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามความปลอดภัยตามกฎหมาย รวมทั้งข้อกำหนดเพิ่มเติมของ กทท. ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยของผู้รับจ้างต้องสามารถประสานงานและสั่งการผู้รับเหมาช่วงได้ตลอดเวลา และถือว่าการดำเนินการใดๆ ก็ตามของผู้รับจ้างเหมาช่วงอยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง

๔.๑.๕ กรณีที่ กทท. พบเห็นว่าสภาพการณ์ใด หรือการกระทำใดไม่ปลอดภัยต่อการปฏิบัติงานและได้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้รับจ้างดำเนินการแก้ไขแล้ว หากผู้รับจ้างดำเนินการแก้ไขล่าช้ากว่าที่ กทท. กำหนด กทท. อาจจะเข้าดำเนินการแก้ไขหรือจ้างบุคคลอื่นดำเนินการแก้ไข ทั้งนี้ ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมดและยินยอมให้ กทท. หักค่าใช้จ่ายทั้งหมดออกจากค่างาน (เงินพึงได้) ประจํางวดนั้นหรืองวดถัดไปจนครบจำนวน

๔.๑.๖ ในกรณีที่ กทท. พบว่าอาจเกิดอุบัติเหตุร้ายแรงต่อบุคคลหรือทรัพย์สินในงานก่อสร้าง ซึ่งมีสาเหตุมาจากความผิดของผู้รับจ้าง กทท. มีอำนาจสั่งให้แก้ไขในทันที หรือสั่งให้หยุดงานบางส่วนหรือทั้งหมด ได้ด้วยวาจา และจะมีบันทึกแจ้งให้ผู้รับจ้างทราบเป็นลายลักษณ์อักษรในภายหลัง ซึ่งกรณีเช่นนี้ ผู้รับจ้างจะเรียกร้องค่าเสียหายอย่างหนึ่งอย่างใดจาก กทท. ไม่ได้ ผู้รับจ้างไม่มีสิทธิที่จะขอขยายกำหนดเวลาแล้วเสร็จของงานหรือขยายเวลา กำหนดส่งมอบงานตามสัญญาด้วยเหตุดังกล่าว

๔.๑.๗ หากบุคลากรของผู้รับจ้างไม่สวมใส่อุปกรณ์ความปลอดภัยส่วนบุคคลที่เหมาะสมกับลักษณะงาน หรือไม่ปฏิบัติตามกฎความปลอดภัยหรือขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย ผู้ควบคุมงานด้านความปลอดภัย กทท. มีอำนาจสั่งให้บุคลากรนั้นหยุดการทำงานชั่วคราวได้ จนกว่าผู้รับจ้างจะได้ดำเนินการแก้ไขจนเป็นที่เรียบร้อย

๔.๒ ก่อนการปฏิบัติงาน

๔.๒.๑ ผู้รับจ้างจะต้องจัดทำแผนงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน สำหรับประเภทของงานก่อสร้างดังต่อไปนี้

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

- (๑) งานอาคารขนาดใหญ่ ที่มีพื้นที่อาคารรวมกันทุกชั้นหรือชั้นหนึ่งชั้นใดในหลังเดียวกันเกิน ๒,๐๐๐ ตารางเมตร
 - (๒) อาคารที่มีความสูงตั้งแต่ ๑๕ เมตรขึ้นไป และมีพื้นที่อาคารรวมกันทุกชั้นหรือชั้นหนึ่งชั้นใดในหลังเดียวกันเกิน ๑,๐๐๐ ตารางเมตร
 - (๓) งานสะพานที่มีช่วงความยาวเกิน ๓๐ เมตร หรืองานสะพานข้ามทางแยก หรือทางยกระดับหรือสะพานกลับรถยนต์ หรือทางแยกต่างระดับ
 - (๔) งานโครงสร้างที่มีโครงสร้างเหนือพื้นดินที่มีช่วงความยาวเกิน ๓๐ เมตร
 - (๕) งานขุดหรือซ่อมแซม หรือรื้อถอนระบบสาธารณูปโภคที่ลึกเกิน ๓ เมตร
 - (๖) งานก่อสร้างที่มีงบประมาณค่าก่อสร้างเกิน ๓๐๐ ล้านบาท
 - (๗) งานอุโมงค์หรือทางลอด
- ผู้รับจ้างต้องเสนอแผนงานความปลอดภัยในการทำงานให้ กทท. เห็นชอบก่อนจะเริ่มงานอย่างน้อย ๑๕ วัน ซึ่งอย่างน้อยประกอบด้วย

๔.๒.๒ จัดให้มีข้อบังคับและคู่มือว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานไว้ในสถานประกอบกิจการ โดยกำหนดขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยเสนอให้ กทท. พิจารณา

๔.๒.๓ จัดให้มีนโยบายด้านความปลอดภัยในการทำงานและโครงสร้างการบริหารงานความปลอดภัยของโครงการก่อสร้าง

๔.๒.๔ จัดให้มีการประเมินความเสี่ยงโครงการที่ดำเนินการ รวมทั้งมาตรการป้องกันและขั้นตอนการทำงานอย่างปลอดภัย รวมทั้งจัดทำแผนรองรับเหตุฉุกเฉินกรณีเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน

๔.๒.๕ จัดให้มีผังบริเวณงานก่อสร้าง แสดงถึงรั้วกันบริเวณก่อสร้าง เขตอันตรายการจราจร ที่กองวัสดุ ออฟฟิศสนาม ห้องน้ำและห้องส้วม จุดติดตั้งเครื่องดับเพลิงชนิดเคลื่อนที่ น้ำดื่ม ป้ายต่างๆ ที่จอดรถ เครื่องจักรกล ฯลฯ

๔.๒.๖ จัดให้มีแผนการอบรมแนะนำแก่ลูกจ้างของผู้รับจ้างเกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน การปฐมพยาบาล การระงับอัคคีภัย ก่อนเริ่มงาน และ/หรือเมื่อมีลูกจ้างใหม่ และต้องแจ้งให้ผู้ควบคุมงานด้านความปลอดภัย กทท. ทราบ รวมถึงการปฐมนิเทศด้านความปลอดภัยในการทำงานให้ลูกจ้างใหม่ และลูกจ้างที่เปลี่ยนงานใหม่

๔.๒.๗ จัดให้มีแผนงานการตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ฯลฯ

๔.๒.๘ จัดให้มีขั้นตอนปฏิบัติการจัดทำรายงานการประสบอันตราย การเจ็บป่วย และการตรวจสอบหาสาเหตุ รวมถึงการป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญ (ถ้ามี) ตลอดจนแผนการตรวจสอบ วิเคราะห์และรายงานอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น

๔.๓ สถานที่และการจัดพื้นที่บริเวณก่อสร้าง

(๑) การกำหนดบริเวณเขตก่อสร้าง โดยทำรั้วสูงไม่น้อยกว่า ๒ เมตร ที่มั่นคงแข็งแรงไว้ตลอดแนวเขตก่อสร้าง หรือกันเขตก่อสร้างด้วยวัสดุที่เหมาะสม ตามลักษณะงานและจัดทำป้าย “เขตก่อสร้าง”

(๒) บริเวณเขตอันตรายผู้รับจ้างต้องจัดทำรั้วหรือกันเขตด้วยวัสดุที่เหมาะสมและมีป้าย “เขตอันตราย” แสดงให้เห็นชัดเจน ในเวลากลางคืนให้มีสัญญาณไฟสีส้มตลอดเวลา

(๓) ห้ามลูกจ้างพักอาศัยในเขตก่อสร้าง เว้นแต่มีมาตรการด้านความปลอดภัยและได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากวิศวกร

(๔) การเข้าพักอาศัยในเขตก่อสร้างจะต้องมีป้ายแสดงเขตที่พักอาศัย และทางเดินเข้า-ออกไม่ให้ผ่านเขตอันตรายเว้นแต่มีมาตรการพิเศษเพื่อความปลอดภัยของลูกจ้าง

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

- (๕) ผู้รับจ้างจะต้องจัดทำป้ายเตือน ป้ายเครื่องหมายบังคับ สัญลักษณ์ความปลอดภัย เช่น เขตสวมอุปกรณ์ ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ป้ายห้ามสูบบุหรี่ ป้ายที่พิกสูบบุหรี่ ป้ายดับเพลิง ป้ายทางหนีไฟ ป้ายปฐมพยาบาล ป้ายน้ำดื่มสะอาด ป้ายห้องน้ำและห้องส้วม ป้ายที่ทำการของผู้ควบคุมงาน กทท. สำนักงานสนาม ป้ายโรงงาน ป้ายที่เก็บวัสดุ ป้ายสถานะของการกองเก็บวัสดุ เป็นต้น
- (6) ผู้รับจ้างต้องจัดทำป้ายแสดงชื่อและหมายเลขโทรศัพท์ และสถานที่ติดต่อได้สะดวกของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ในบริเวณงานก่อสร้างที่สามารถเห็นได้ชัดเจน ป้ายแสดงหมายเลขโทรศัพท์หน่วยงานเพื่อขอความช่วยเหลือ กรณีฉุกเฉิน เช่น โรงพยาบาล หน่วยงานดับเพลิง หน่วยงานบรรเทาสาธารณภัย ที่ใกล้ที่สุดไว้ ณ เขตก่อสร้าง ให้เห็นชัดเจน
- (๗) จัดให้มีชุดปฐมพยาบาลไม่น้อยกว่า ๑ ชุด ต่อลูกจ้าง ๑๐ คน และ ต้องมีอุปกรณ์เวชภัณฑ์ในการปฐมพยาบาล ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด และภาชนะบรรจุต้องสะอาดและกันน้ำได้
- (๘) ผู้รับจ้างต้องจัดเตรียมน้ำดื่มสะอาดไม่น้อยกว่า ๑ ที่ ต่อลูกจ้าง ๒๐ คน
- (๙) ห้องน้ำและห้องส้วมที่ถูกสุขลักษณะอนามัย และแยกห้องน้ำ ชาย-หญิง ไม่น้อยกว่าอย่างละ ๑ ที่ ต่อจำนวนลูกจ้าง ๑๕ คน
- (๑๐) ผู้รับจ้างต้องเก็บกองวัสดุให้เป็นระเบียบ แยกของเหลือใช้ วัสดุอันตราย ออกจากกันพร้อมทั้งมีแนวเขต และทำความสะอาดบริเวณปฏิบัติงานหลังเลิกงานทุกวัน
- (๑๑) น้ำที่เกิดจากการก่อสร้าง และมีวัสดุที่เป็นอันตรายหรือปนเปื้อนสารเคมีที่ก่อให้เกิดอันตราย หรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ต้องมีการป้องกันและบำบัดก่อนจะระบายลงที่สาธารณะ
- (๑๒) ผู้รับจ้างต้องจัดให้มีแสงสว่างฉุกเฉินในเขตก่อสร้างให้เพียงพอ เพื่อใช้ในเวลากลางคืน
- (๑๓) ผู้รับจ้างติดป้ายเตือนอันตราย ณ ทางเข้าออกของยานพาหนะทุกแห่ง และจัดให้มีผู้ให้สัญญาณในขณะที่ มียานพาหนะเข้าออกเขตก่อสร้าง

๔.๔ การป้องกันและระงับอัคคีภัย

- (๑) ห้ามเก็บวัสดุไวไฟหรือวัตถุระเบิดไว้ในอาคารซึ่งอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง และที่พักอาศัยเว้นแต่เก็บไว้ในที่ ซึ่งปลอดภัยเท่าที่จำเป็นแก่การใช้งานประจำวันเท่านั้น
- (๒) ผู้รับจ้างต้องดูแลมิให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณที่มีการเก็บวัตถุระเบิด วัสดุไวไฟ หรือสารเคมี ที่อาจก่อให้เกิดอันตราย โดยต้องมีระบบการจัดเก็บรักษาที่เหมาะสม และมีการควบคุมการใช้งานพร้อมป้าย “อันตราย” “ห้ามสูบบุหรี่” “ห้ามทำให้เกิดประกายไฟ”
- (๓) จัดให้มีเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนที่ได้ที่เหมาะสมกับชนิดของเชื้อเพลิง และต้องมีขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า ๔ กิโลกรัม ติดตั้งในอาคารสนามอย่างน้อย ๑ เครื่อง และบริเวณปฏิบัติงานอย่างน้อย ๑ เครื่อง ทุกจุดที่มีการ เชื่อมโลหะงานสีที่มีส่วนผสมของสารตัวทำละลายที่ไวไฟหรือติดไฟ งานที่อาจก่อให้เกิดอัคคีภัยสถานที่ จัดเก็บวัสดุไวไฟ วัตถุระเบิด และต้องตรวจสอบถังดับเพลิงพร้อมลงชื่อผู้ตรวจสอบอย่างน้อยทุกเดือน ให้อยู่ใน สภาพใช้งานได้ตลอดเวลา
- (๔) ผู้รับจ้างต้องจัดให้มีทางหนีไฟและบันไดหนีไฟ รวมทั้งป้ายแสดงทางหนีไฟทุกชั้นของอาคาร ซึ่งอยู่ระหว่างการก่อสร้าง และต้องดูแลมิให้มีกองวัสดุ เครื่องจักร หรือสิ่งอื่นใดกีดขวางทางหนีไฟและบันไดหนีไฟ ทั้งนี้ ทางหนีไฟต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๑๐ เมตร และบันไดหนีไฟถ้าเป็นบันไดชั่วคราวจะต้องมีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัยแก่ผู้ใช้
- (๕) การก่อสร้างอาคารที่มีความสูงตั้งแต่ ๑๕ เมตรขึ้นไป หรือมีพื้นที่รวมกัน ทุกชั้นหรือชั้นหนึ่งชั้นใดในหลังคา เดียวกันเกิน ๒,๐๐๐ ตารางเมตร ผู้รับจ้างต้องจัดให้มีระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ที่สามารถได้ยินทั่วถึงกัน ทั้งอาคาร
- (๖) มาตรฐานเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน NFPA, ANSI, AS, BS หรือ ISO

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

๔.๔ ไฟฟ้าชั่วคราวและระบบแสงสว่าง

- (๑) ผู้รับจ้างต้องจัดทำแบบแสดงรายละเอียดลักษณะของแผงวงจรไฟฟ้าซึ่งมีวิศวกรรับรอง และให้มีวิศวกรดูแลการติดตั้งและการใช้งานให้เกิดความปลอดภัย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามมาตรฐานของการไฟฟ้าในท้องถิ่นนั้น กรณีที่ไม่มีมาตรฐานดังกล่าวให้ปฏิบัติตามมาตรฐานของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย
- (๒) ผู้รับจ้างต้องจัดให้มีสวิตช์ตัดวงจรไฟฟ้า เพื่อควบคุมการใช้ไฟฟ้าในเขตก่อสร้างให้เกิดความปลอดภัย ทั้งนี้ การติดตั้งให้เป็นไปตามมาตรฐานของการไฟฟ้าในท้องถิ่นนั้น กรณีที่ไม่มีมาตรฐานดังกล่าวให้ปฏิบัติตามมาตรฐานของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย
- (๓) แผงไฟฟ้าชั่วคราวและอุปกรณ์ต้องตั้งอยู่ในบริเวณที่ปลอดภัย ห่างไกลจากสารไวไฟ น้ำฝนหรือสารเคมี อื่นๆ ซึ่งอาจจะกระเด็นหรือหกใส่ได้ หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ต้องมีหลังคาคลุมหรือฝาท่อที่เพียงพอ ถ้าอยู่ภายนอกอาคารต้องมีหลังคาป้องกันฝน และห้ามต่อสายไฟของอุปกรณ์ หรือเครื่องมือพ่วงรวมกันหลายๆ อุปกรณ์และแผงสวิตช์บอร์ดไฟฟ้านั้นต้องได้มาตรฐาน มีCircuit Breaker และป้ายแสดงหน้าที่การควบคุมทุกวงจรขนาดของสายไฟฟ้า และ Circuit Breaker พอเหมาะกับการใช้งานและเป็นไปตามมาตรฐาน
- (๔) สายไฟฟ้าต้องเดินสูงจากพื้นดินอย่างน้อย ๒.๕๐ เมตร ชนิด ขนาด และการต่อ รวมทั้งสภาพของสายไฟฟ้าต้องเหมาะสมกับการใช้งานและเป็นไปตามมาตรฐาน
- (๕) หม้อแปลงไฟฟ้าแรงสูงชั่วคราวถ้าวางบนพื้นต้องมีป้ายเตือนและมีรั้วตาข่ายกันรอบ รั้วต้องห่างจากหม้อแปลงไฟฟ้า ๑ เมตรเป็นอย่างน้อย มีระบบ Grounding ที่รั้ว และประตูเข้า-ออกต้องใส่กุญแจมีแสงสว่างในเวลากลางคืน
- (๖) เตาเสียบและเตารับหลายทางหรือทางเดียว ห้ามใช้กระแสไฟฟ้าเกินขนาดของสายที่ต่อแยกเข้าเตาเสียบและเตารับ และตัวเตาเสียบและเตารับที่ใช้ต้องมีขนาดที่สามารถทนกระแสไฟฟ้าไม่ต่ำกว่าที่กำหนดให้ใช้สำหรับสายนั้น ในสถานที่ทำงานต้องมีเตารับให้เพียงพอแก่การใช้งาน
- (๗) จัดให้มีแสงสว่างที่ความเข้มไม่น้อยกว่ามาตรฐาน พร้อมทั้งไฟฉุกเฉินในเวลากลางคืน การปฏิบัติงานกลางคืน ต้องจัดให้มีดวงไฟส่องสว่างเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และการสัญจรผ่านเข้าออกที่หน้างาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณที่อาจเกิดอันตรายและไม่ปลอดภัย เช่น หลุม อุโมงค์ ฯลฯ
- (๘) ผู้รับจ้างต้องจัดให้มีระบบป้องกันกระแสไฟฟ้ารั่ว (Earth Leakage) โดยต่อสายดินสำหรับหม้อแปลงไฟฟ้า แผงไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้าที่อยู่กับที่ทุกชนิด ส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าอื่นๆ ให้ต่อสายดินกับเตารับที่มีจุดต่อลงดิน การติดตั้งระบบป้องกันกระแสไฟฟ้ารั่วดังกล่าวให้เป็นไปตามมาตรฐานของการไฟฟ้าในท้องถิ่นนั้น กรณีที่ไม่มีมาตรฐานดังกล่าวให้ปฏิบัติตามมาตรฐานของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย และในกรณีอาคารสูงจะต้องมีระบบป้องกันฟ้าผ่าชั่วคราว
- (๙) ในการทำงานติดตั้ง ตรวจสอบ ซ่อมแซม หรือซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้าอยู่ จะต้องมิใช่ขณะปฏิบัติงานสับสวิตช์ เชื่อมต่อวงจร หรือจัดให้มีระบบป้องกันมิให้ผู้ใดสับสวิตช์เชื่อมต่อวงจรตลอดเวลาที่ทำงานดังกล่าว และติดป้ายแสดงเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ห้ามสับสวิตช์เชื่อมต่อวงจร และรายละเอียด วัน เวลา ผู้รับผิดชอบแขวนไว้ที่ Circuit Breaker นั้น
- (๑๐) ผู้รับจ้างต้องจัดให้มีป้ายที่มีตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ซึ่งสะท้อนแสงได้ เพื่อเตือนให้ระวังอันตรายจากไฟฟ้าที่บริเวณหม้อแปลงไฟฟ้า และแผงไฟฟ้า

๔.๕ การแต่งกาย

ผู้รับจ้างต้องจัดและควบคุมให้ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้างสวมรองเท้าพื้นยางหุ้มส้นและอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่เหมาะสมเพียงพอตามลักษณะงานที่เกี่ยวข้อง และเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือมาตรฐานอื่น และได้รับความเห็นชอบจากวิศวกร หรือผู้ควบคุมงาน โดยให้มีการ

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

ตรวจสอบและอบรมการใช้อุปกรณ์นั้นก่อนการใช้งาน และทุกคนต้องสวมหมวกนิรภัยและอุปกรณ์ฯ อื่นๆ ตามที่ กพท. กำหนดตลอดเวลาที่ทำงาน

๔.๖ งานขุด งานเจาะ

- (๑) การเจาะหรือขุดรู หลุม บ่อ คู และงานอื่นในลักษณะเดียวกันให้ผู้รับจ้าง จัดให้มีราวกัน หรือรั้วกันตก แสงสว่าง และป้ายเตือนอันตราย ตามลักษณะของงานก่อสร้างเพื่อให้เกิดความปลอดภัยไว้ตลอดเวลาทำงาน และในเวลากลางคืนต้องจัดให้มีสัญญาณไฟสีส้ม หรือป้ายสีสะท้อนแสงเตือนอันตราย ให้เห็นได้ชัดเจน
- (๒) การเจาะหรือขุดรู หลุม บ่อ คู และงานอื่นในลักษณะเดียวกัน ที่อาจ มีอันตรายจากการพลัดตก ผู้รับจ้าง จะต้องจัดให้มีแผ่นโลหะหรือวัสดุอื่น ที่มีความแข็งแรงเพียงพอปกคลุมบนบริเวณดังกล่าว และทำราวล้อมกัน ด้วยไม้หรือโลหะ หรือหาวิธีการป้องกันอันตรายตามความเหมาะสม
- (๓) ในบริเวณที่มีการเจาะหรือขุดรู หลุม บ่อ คู และงานอื่นในลักษณะเดียวกัน ผู้รับจ้างจะต้องมีบล็อกเหล็ก แผ่นเหล็ก ค้ำยัน เสาค้ำพิค หรืออุปกรณ์อื่นเพื่อป้องกันอันตรายจากการพังทลายของดิน และมีวิศวกร ตรวจสอบความมั่นคงเพื่อให้เกิดความปลอดภัย
- (๔) การเจาะหรือขุดรู หลุม บ่อ คู และงานอื่นในลักษณะเดียวกัน มีความลึกตั้งแต่ ๒ เมตรขึ้นไป จะต้องมีการ คำนวณ ออกแบบกำหนดขั้นตอนการดำเนินการทั้งหมดโดยวิศวกรก่อนลงมือปฏิบัติงาน และผู้รับจ้างต้อง ปฏิบัติตามแบบและขั้นตอนดังกล่าว รวมทั้งต้องติดตั้งสิ่งป้องกันดินพังทลายไว้ด้วย
- (๕) การเจาะหรือขุดรู หลุม บ่อ คู และงานอื่นในลักษณะเดียวกัน ในบริเวณที่มีสาธารณูปโภคผู้รับจ้างจะต้อง จัดให้มีการเคลื่อนย้ายสาธารณูปโภคเหล่านั้นตามความจำเป็น เพื่อไม่ให้เกิดอันตราย หากไม่จำเป็นต้อง เคลื่อนย้ายหรือไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ ต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันอันตรายเสนอขออนุมัติก่อน เพื่อป้องกัน มิให้เกิดอันตรายแก่ลูกจ้างหรือบุคคลอื่น
- (๖) ห้ามผู้รับจ้างให้ลูกจ้างลงไปทำงานในรูเจาะ รูขุด หลุม บ่อ คู และงานอื่นในลักษณะเดียวกัน ที่มีขนาด น้อยกว่า ๐.๗๕ เมตร และมีความลึกตั้งแต่ ๒ เมตรขึ้นไป
- (๗) ห้ามผู้รับจ้างให้ลูกจ้างลงไปทำงานในรูเจาะหรือรูขุดที่ทิ้งไว้เกิน ๑๒ ชั่วโมงนับจากเริ่มการเจาะหรือขุด หรือเกิน ๓ ชั่วโมง หลังจากที่ได้เจาะหรือขุดเสร็จ เว้นแต่จะมีระบบหรืออุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่เกิดจากดิน พังทลาย
- (๘) ถ้าผู้รับจ้างให้ลูกจ้างลงไปทำงานในรูเจาะ รูขุด หลุม บ่อ คู หรือพื้นที่อื่น ที่มีลักษณะเดียวกัน ซึ่งมีความลึก ตั้งแต่ ๒.๐ เมตรขึ้นไป ผู้รับจ้างต้องจัดให้มี
 - (๘.๑) ทางขึ้นลงที่สะดวกและปลอดภัย
 - (๘.๒) เครื่องสูบน้ำที่มีประสิทธิภาพ
 - (๘.๓) ระบบการถ่ายเทอากาศและแสงสว่างที่เพียงพอและเหมาะสม
 - (๘.๔) ผู้ควบคุมงานที่มีประสบการณ์ด้านงานดิน และผ่านการอบรมการช่วยเหลือและการปฐมพยาบาล เบื้องต้นประจำบริเวณปากรูเจาะ รูขุด หลุม บ่อ คู หรือพื้นที่อื่นที่มีลักษณะเดียวกัน เพื่อคอยให้ความช่วยเหลือตลอดเวลาทำงาน
 - (๘.๕) อุปกรณ์เพื่อการสื่อสารหรือรับส่งสัญญาณซึ่งเป็นที่เข้าใจระหว่างลูกจ้างที่ต้องลงไปทำงานในรูเจาะ รูขุด หลุม บ่อ คู หรือพื้นที่อื่นที่มีลักษณะเดียวกัน
 - (๘.๖) สายหรือเชือกช่วยชีวิต และเข็มขัดนิรภัยพร้อมอุปกรณ์ที่สามารถเกาะเกี่ยวได้เพื่อช่วยเหลือกรณี ฉุกเฉิน
- (๙) ในกรณีที่ใช้น้ำมันหรือเครื่องจักรหนักปฏิบัติงาน หรืองานอื่นในลักษณะเดียวกัน ผู้ว่าจ้างต้องให้มีการ ป้องกันดินพังทลายโดยติดตั้งเสาเข็มพิค (Sheet Pile) หรือโดยวิธีอื่น

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

๔.๗ งานเสาเข็ม

- (๑) ในการประกอบ การติดตั้ง การทดสอบ การใช้ การซ่อมบำรุง และการตรวจสอบเครื่องตอกเสาเข็ม ให้ปฏิบัติตามรายละเอียดคุณลักษณะของเครื่องตอกเสาเข็มและคู่มือการใช้งานที่ผู้ผลิตเครื่องตอกเสาเข็มกำหนดไว้ หากไม่มีรายละเอียดคุณลักษณะหรือคู่มือการใช้งานดังกล่าว ให้ปฏิบัติตามรายละเอียดคุณลักษณะหรือคู่มือการใช้งานที่วิศวกรได้กำหนดขึ้นเป็นหนังสือ
- (๒) เครื่องตอกเสาเข็มที่จะนำมาใช้ ต้องมีรายละเอียดคุณลักษณะดังต่อไปนี้
 - (๒.๑) โครงเครื่องตอกเสาเข็มต้องมีค่าความปลอดภัยไม่น้อยกว่า ๒
 - (๒.๒) โครงเครื่องตอกเสาเข็มต้องสร้างด้วยโลหะที่มีจุดคราก (Yield Point) ไม่น้อยกว่า ๒,๔๐๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร
 - (๒.๓) โครงเครื่องตอกเสาเข็มต้องมีการโยยัด ค้ำยัน หรือตรึงให้มั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย
 - (๒.๔) คานติดตั้งรากและฐานรองรับคานต้องสามารถรับน้ำหนักรอก ลูกตุ้มและน้ำหนักเสาเข็มรวมกัน โดยมีค่าความปลอดภัยไม่น้อยกว่า ๕
 - (๒.๕) รางเลื่อนเครื่องตอกเสาเข็มต้องสามารถรับน้ำหนักได้ไม่น้อยกว่า 2 เท่าของน้ำหนักเครื่องตอกเสาเข็ม ในกรณีใช้เครื่องตอกเสาเข็มระบบดีเซลแฮมเมอร์ อุปกรณ์ที่ใช้ยึดกับโครงเครื่องตอกเสาเข็มต้องมีค่าความปลอดภัยไม่น้อยกว่า ๖
- (๓) เมื่อมีการติดตั้งเครื่องตอกเสาเข็มแล้วเสร็จ ต้องจัดให้มีวิศวกรตรวจบันทึกวันเวลาที่ตรวจ และผลการตรวจรับรองว่าถูกต้องเป็นไปตามรายละเอียดคุณลักษณะของเครื่องตอกเสาเข็ม แล้วจึงใช้เครื่องตอกเสาเข็มนั้นได้
- (๔) จัดให้มีคู่มือการใช้เครื่องตอกเสาเข็ม และคู่มือการใช้สัญญาณสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติงานในการตอกเสาเข็มให้ลูกจ้างได้ศึกษา และปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน
- (๕) จัดให้มีป้ายพิกัดน้ำหนักยก และป้ายแนะนำการใช้เครื่องตอกเสาเข็มไว้ที่จุดหรือตำแหน่งที่ผู้บังคับเครื่องตอกเสาเข็มเห็นได้ชัดเจน
- (๖) ก่อนเริ่มทำการตอกเสาเข็มในแต่ละวัน จัดให้มีผู้ควบคุมงานดำเนินการตรวจสอบอุปกรณ์รางเลื่อนแม่แรง และส่วนประกอบทั้งหมดของเครื่องตอกเสาเข็มให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างปลอดภัย รวมทั้งตรวจสอบให้เครื่องตอกเสาเข็มติดตั้งอยู่บนพื้นที่ที่มั่นคงแข็งแรง พร้อมทั้งบันทึกวันเวลาที่ตรวจสอบและผลการตรวจสอบ และเก็บเอกสารการตรวจสอบดังกล่าวไว้
- (๗) ในการทำงานบังคับเครื่องตอกเสาเข็ม จัดให้มีโครงเหล็กและหลังคาลาดตาข่ายกันของตกอยู่เหนือศีรษะของผู้บังคับเครื่องตอกเสาเข็ม โดยต้องมีขนาดช่องลาดตาข่ายแต่ละด้านไม่เกิน ๒๐ มิลลิเมตร และขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางขนาดเส้นลาดไม่น้อยกว่า ๑.๒๕ มิลลิเมตร ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เว้นแต่อุปกรณ์เครื่องตอกเสาเข็มนั้นจะมีหลังคา ซึ่งมีความแข็งแรงปลอดภัย
- (๘) การเคลื่อนย้ายเสาเข็ม มีการควบคุมดูแลให้เกิดความปลอดภัยแก่ลูกจ้าง หากมีการใช้รางให้วางรางเคลื่อนเสาเข็มให้ไต่ระดับ และมีหมอนรองรับที่มั่นคงแข็งแรง ในกรณีที่เคลื่อนย้ายเสาเข็มโดยวิธีอื่นให้วิศวกรหรือผู้ควบคุมงานกำหนดวิธีการเคลื่อนย้ายและควบคุมดูแลให้เกิดความปลอดภัย
- (๙) ในการยกเสาเข็มขึ้นตั้งในรางนำส่งเสาเข็ม ให้มีการควบคุมให้ลูกจ้างใช้รอกหรือลวดสลิงยึดเสาเข็มในตำแหน่งที่วิศวกรได้ออกแบบกำหนดไว้
- (๑๐) จัดให้มีการควบคุมดูแลลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เปลี่ยนหมวกครอบหัวเข็มปฏิบัติดังต่อไปนี้
 - (๑๐.๑) เปลี่ยนหมวกครอบหัวเสาเข็มเมื่อลูกตุ้มหยุดทำงานและอยู่ในตำแหน่งที่ปลอดภัย
 - (๑๐.๒) เมื่อการเปลี่ยนหมวกครอบหัวเสาเข็มได้ดำเนินการแล้วเสร็จ และผู้ที่ทำหน้าที่เปลี่ยนหมวกครอบเสาเข็มออกจากบริเวณรางนำส่งแล้ว ผู้ควบคุมงานจึงจะให้สัญญาณแก่ผู้บังคับเครื่องตอกเสาเข็มเพื่อทำงานต่อไป

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

- (๑๑) ในบริเวณที่ตอกเสาเข็มให้ดูแลไม่ให้สิ่งกีดขวางสายตาผู้บังคับเครื่องตอกเสาเข็มที่จะมองเห็นการทำงานตอกเสาเข็ม
- (๑๒) จัดให้มีมาตรการป้องกันมิให้ควันไอเสียของเครื่องตอกเสาเข็มฟุ้งกระจายเป็นอันตรายต่อลูกจ้าง หรือจัดให้มีระบบระบายอากาศเสียออกจากบริเวณนั้น
- (๑๓) ในกรณีที่มีการติดตั้งหรือเคลื่อนย้ายเครื่องตอกเสาเข็มใกล้สายไฟฟ้า ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานของการไฟฟ้าในท้องถิ่นนั้น กรณีที่ไม่มีมาตรฐานดังกล่าวให้ปฏิบัติตามมาตรฐานของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย
- (๑๔) ในการใช้เสาเข็มที่มีรูกลวงตรงกลางด้านในขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ตั้งแต่ ๑๕ เซนติเมตรขึ้นไป เมื่อทำการตอกเสาเข็มเสร็จแต่ละหลุม ต้องจัดให้มีการปิดปากรูเสาเข็ม โดยทันทีด้วยวัสดุที่มีความแข็งแรงสามารถป้องกันมิให้สิ่งของหรือผู้ใดตกลงไปในรูได้
- (๑๕) ในกรณีที่เครื่องตอกเสาเข็มขัดข้อง ชำรุด หรืออยู่ในสภาพไม่ปลอดภัย ห้ามให้ลูกจ้างใช้เครื่องตอกเสาเข็มดังกล่าว จนกว่าจะได้ซ่อมแซมแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างปลอดภัยเสียก่อนในการซ่อมแซมเครื่องตอกเสาเข็มระบบไอน้ำ ระบบลม ระบบไฮดรอลิก ต้องจัดให้มีการลดแรงดันของเครื่องตอกเสาเข็มให้อยู่ในระดับที่ปลอดภัยก่อน ส่วนการซ่อมแซมเครื่องตอกเสาเข็มระบบเครื่องยนต์เผาไหม้ภายในหรือระบบดีเซลแอมเมอร์ ให้ดับเครื่องยนต์เสียก่อน
- (๑๖) การทำงานเกี่ยวกับเครื่องตอกเสาเข็มระบบไอน้ำ ระบบลม ระบบไฮดรอลิก ระบบเครื่องยนต์เผาไหม้ภายใน ระบบดีเซลแอมเมอร์ หรือระบบอื่น ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขกฎหมายกำหนด
- (๑๗) งานเสาเข็มเจาะขนาดใหญ่ที่มีเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ ๗๐ เซนติเมตรขึ้นไป จัดให้มีวิศวกรซึ่งมีประสบการณ์ด้านปฐพีวิศวกรรมประจำสถานที่ก่อสร้างตลอดเวลาทำงานของลูกจ้าง และลูกจ้างซึ่งทำงานต้องมีความชำนาญงานเสาเข็มเจาะขนาดใหญ่
- (๑๘) ในกรณีที่มีการทำเสาเข็มเจาะตั้งแต่สองต้น โดยมีระบบห่างน้อยกว่า ๖ เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางของเสาเข็ม ห้ามให้ลูกจ้างลงไปทำงานในรูเจาะเสาเข็มใดในขณะที่รูเจาะเสาเข็มข้างเคียงยังไม่ได้เทคอนกรีต หรือเทคอนกรีตแล้วแต่ยังไม่ก่อตัว
- (๑๙) ในกรณีที่ให้ลูกจ้างทำงานเสาเข็มเจาะในบริเวณที่จำกัด เช่น ใต้เพดานต่ำในซอกแคบหรือมุมอับ ต้องมีมาตรการป้องกันอันตรายเป็นกรณีพิเศษเฉพาะแห่ง เพื่อป้องกันมิให้ลูกจ้างได้รับอันตรายขณะทำงาน
- (๒๐) ห้ามให้ลูกจ้างทำงานเกี่ยวกับงานตอกเสาเข็มและงานเสาเข็มเจาะในขณะที่มีพายุฝนตก ฟ้าคะนอง หรือภัยธรรมชาติอื่น เว้นแต่ในกรณีจำเป็น เมื่อได้รับความเห็นชอบจากวิศวกรแล้ว จะให้ลูกจ้างทำงานที่ค้างอยู่ให้แล้วเสร็จก็ได้ แต่ต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันอันตรายเป็นพิเศษ
- (๒๑) จัดให้มีวิศวกรควบคุมดูแลการทดสอบการรับน้ำหนักบรรทุกทุกของเสาเข็ม โดยจัดให้มีการตรวจสอบวิธีการขั้นตอน และอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดสอบตามที่วิศวกรกำหนด เช่น แม่แรงมาตรวัดการยึดกับเสาเข็มสมอแท่นรับน้ำหนักบรรทุกทุก คานที่ใช้ทดสอบ โดยแสดงรายการคำนวณความแข็งแรงของอุปกรณ์ทดสอบทั้งหมดให้สามารถรับน้ำหนักทดสอบได้อย่างปลอดภัย
- (๒๒) จัดให้มีเครื่องหมายแสดงบริเวณที่มีการทดสอบการรับน้ำหนักบรรทุกทุกของเสาเข็มให้เห็นชัดเจน และป้องกันมิให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณนั้น
- (๒๓) ให้หยุดการทดสอบการรับน้ำหนักบรรทุกทุกของเสาเข็มทันที หากมีเหตุที่อาจเกิดอันตราย

๔.๘ งานกำแพงพืด

- (๑) การก่อสร้างกำแพงพืด ผู้รับจ้างต้องจัดให้มีวิศวกรที่มีความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ควบคุมการทำงานให้เกิดความปลอดภัยต่อลูกจ้างตลอดเวลา และต้องเสนอมาตรการด้านความปลอดภัยในการทำงานก่อน โดยให้นำข้อความดังต่อไปนี้มาใช้บังคับก่อสร้าง กำแพงพืดโดยอนุโลม

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

- (๑.๑) งานเสาเข็มเจาะขนาดใหญ่ที่มีเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ ๗๐ เซนติเมตรขึ้นไป ให้ผู้รับจ้างจัดให้มีวิศวกร ซึ่งมีประสบการณ์ด้านปฐพีวิศวกรรมประจำสถานที่ก่อสร้างตลอดเวลาทำงานของลูกจ้าง และลูกจ้างซึ่งทำงาน ต้องมีความชำนาญงานเสาเข็มเจาะขนาดใหญ่
- (๑.๒) ในกรณีที่มีการทำเสาเข็มเจาะตั้งแต่สองต้น โดยมีระบบห่านน้อยกว่า ๖ เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลาง ของเสาเข็ม ห้ามผู้รับจ้างให้ลูกจ้างลงไปทำงานในรูเจาะเสาเข็มใดในขณะที่รูเจาะเสาเข็มข้างเคียงยังไม่ได้ เทคอนกรีตหรือเทคอนกรีตแล้วแต่ยังไม่ก่อตัว
- (๑.๓) ในกรณีที่ผู้รับจ้างให้ลูกจ้างทำงานเสาเข็มเจาะในบริเวณที่จำกัด เช่น ใต้เพดานต่ำในชอกแคบหรือ มุมอับผู้รับจ้างต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันอันตรายเป็นกรณีพิเศษเฉพาะแห่ง เพื่อป้องกันมิให้ลูกจ้างได้รับ อันตรายขณะทำงาน
- (๒) ในระหว่างการก่อสร้างขึ้นใต้ดินและมีการขุดดินออกจากบริเวณกำแพงพืด ผู้รับจ้างติดตั้งอุปกรณ์วัดค่า การเคลื่อนตัว เพื่อตรวจสอบการเคลื่อนตัวของกำแพงพืดและเตือนอันตรายที่อาจเกิดแก่ลูกจ้างในกรณีที่ ปรากฏการเคลื่อนตัวของกำแพงพืด มีสัญญาณเตือนอันตราย หรือมีพฤติกรรมที่อาจจะเกิดอันตรายแก่ลูกจ้าง ผู้รับจ้างต้องสั่งให้หยุดการทำงาน และจัดให้มีการเคลื่อนย้ายลูกจ้างออกจากบริเวณนั้นทันที

๔.๙ งานเครื่องจักร

- (๑) ในกรณีที่มีการติดตั้งหรือทดสอบการใช้งานของเครื่องจักรและอุปกรณ์ ในหรือนอกอาคารซึ่งอยู่ในระหว่าง การก่อสร้างอันอาจก่อให้เกิดอันตราย เช่น การติดตั้งหรือทดสอบการทำงานของระบบไฟฟ้าหรือเครื่องจักร ผู้รับจ้างต้องจัดให้มีวิศวกรวางแผนงานและควบคุมตลอดเวลาที่ทำการติดตั้งหรือทดสอบ ในกรณีที่การติดตั้ง หรือทดสอบยังไม่เสร็จ ต้องปิดกั้นพื้นที่หรือห้องที่มีเครื่องจักรและอุปกรณ์ ซึ่งอยู่ในระหว่างการติดตั้งหรือการ ทดสอบให้มิดชิดและปลอดภัย ก่อนจะทำการติดตั้งหรือทดสอบคราวต่อไป
- (๒) ในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรที่อาจเกิดอันตราย ผู้รับจ้างต้องใช้ลูกจ้างซึ่งมีความชำนาญการใช้ เครื่องจักรนั้น และผ่านการอบรมตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด
- (๓) ให้ผู้รับจ้างจัดให้มีเครื่องป้องกันอันตรายสำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานกับเครื่องจักรเช่น หลังคาแกง ที่ปิดครอบ แท่นหมุน เครื่องปิดบังประกายไฟ หรือตะแกรงเหล็กเหนียว
- (๔) ให้ผู้รับจ้างควบคุมดูแล มิให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในห้องควบคุมหรือในรัศมีการทำงานของเครื่องจักร และ ควบคุมดูแลมิให้ผู้ใดห้อยโหน เกาะ ยืนหรือโดยสารไปกับเครื่องจักร ซึ่งเคลื่อนที่ได้และมีได้จัดไว้เพื่อการนั้น ในกรณีที่มิให้ลูกจ้างทำงานในรัศมีการทำงานของเครื่องจักร ผู้รับจ้างต้องดูแลระมัดระวังมิให้ลูกจ้างได้รับอันตราย จากเครื่องจักรหรือวัสดุสิ่งของที่ตกจากเครื่องจักรนั้น
- (๕) ให้ผู้รับจ้างดูแลเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงานก่อสร้าง ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดีและปลอดภัย ตามระยะเวลาการทำงานที่เหมาะสม และการตรวจรับรองประจำปี ตามชนิดและประเภทที่กฎหมายกำหนด ในกรณีเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่ใช้การทำงานก่อสร้างชำรุดบกพร่อง อันอาจเป็นเหตุให้เกิดอันตราย ให้ผู้รับ จ้างจัดให้มีการซ่อมแซมทันที และมีให้ลูกจ้างใช้งานเครื่องจักรหรืออุปกรณ์นั้นจนกว่าจะซ่อมแซมเสร็จและ ใช้งานได้โดยปลอดภัย
- (๖) ในกรณีอาจเกิดอันตรายจากการเคลื่อนที่ของเครื่องจักรใด ให้ผู้รับจ้างติดตั้งอุปกรณ์เตือนอันตราย ที่เครื่องจักรนั้น เช่น สัญญาณเสียงและแสงสำหรับการเดินหน้าหรือถอยหลังของเครื่องจักรและติดป้ายเตือน อันตรายให้เห็นได้ชัดเจน

๔.๑๐ การป้องกันอันตรายจากการพังทลาย หรือการกระเด็นของวัสดุ

- (๑) ในกรณีที่ลูกจ้างทำงานในบริเวณที่อาจมีการพังทลาย หรือการกระเด็น หรือตกหล่นของหิน ดิน หวาย หรือ วัสดุต่างๆ ผู้รับจ้างต้องจัดทำไหล่หิน ดิน หวาย หรือวัสดุนั้นให้ลาดเอียงเป็นมุม หรือวิธีการอื่นที่ป้องกันการ พังทลาย

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

- (๒) กรณีที่ให้ลูกจ้างทำงานในท่อ บ่อ ช่อง โพรง อุโมงค์ หรือบ่อที่อาจมีการพังทลาย ผู้รับจ้างต้องจัดทำนั่งกั้น ค้ำยัน หรือใช้วิธีการอื่นใดที่สามารถป้องกันอันตรายนั้นได้
- (๓) ผู้รับจ้างต้องป้องกันการกระเด็นหรือตกหล่นของวัสดุโดยใช้ผ้าใบ ตาข่าย หรือวัสดุอื่นใดที่มีลักษณะเดียวกัน ปิดกั้นหรือรองรับ
- (๔) การลำเลียงวัสดุขึ้น-ลงที่สูง ให้จัดทำราง ปล่อย หรือใช้เครื่องมือและวิธีการลำเลียงที่เหมาะสมและปลอดภัย จัดทำโครงสร้างให้มีความมั่นคงแข็งแรง

๔.๑๑ งานเชื่อม

- (๑) ก่อนการทำงานเชื่อมไฟฟ้าหรือแก๊ส ผู้รับจ้างจะต้องจัดเตรียมเครื่องดับเพลิงอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล และอุปกรณ์ความปลอดภัยอื่นๆ ที่เหมาะสมพร้อมทั้งตรวจสอบบริเวณโดยรอบมิให้มีวัสดุไวไฟ มีการกั้นเขต และอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากประกายไฟ แสงจ้า และอันตรายจากวัสดุพังทลาย
- (๒) ผู้รับจ้างจะต้องตรวจสอบอุปกรณ์ใช้งานให้เป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งการติดตั้งสายดิน หัวเชื่อม อุปกรณ์ควบคุมแรงดัน อุปกรณ์ป้องกันเปลวไฟย้อนกลับ (ถ้ามี) ตรวจสอบการรั่วไหล ข้อต่อ รวมถึงการระบายอากาศ
- (๓) ผู้รับจ้างจะต้องมีการใช้สัญลักษณ์และสี ที่ท่อส่งแก๊ส หัวเชื่อม หัวตัดให้เป็นแบบและชนิดเดียวกัน
- (๔) ในกรณีมีการทำงานในพื้นที่ที่อาจมีอันตราย และความเสียหายต่อวัสดุ อุปกรณ์ข้างเคียงต้องมีการขออนุญาตก่อนเข้าทำงาน
- (๕) ถังแก๊สและถังลม ต้องอยู่ในสภาพตั้งและผูกตรึงให้มั่นคงมิให้ล้ม มีการตรวจสอบสภาพสายยางและต้องมีฝาครอบวาล์ว

๔.๑๒ งานรดยก

- (๑) ผู้รับจ้างจะต้องใช้พนักงานขับรถยกที่ผ่านการอบรม มีประสบการณ์ และมีใบรับรองการผ่านงานและการตรวจสอบสภาพ ผู้ให้สัญญาณจะต้องผ่านการอบรม
- (๒) ก่อนการทำงานผู้รับจ้างจะต้องจัดเตรียมคู่มือการใช้งาน คู่มือการตรวจสอบ และการบำรุงรักษา ผลการตรวจสอบการใช้งานตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ตรวจสอบก่อนการใช้งาน
- (๓) ผู้รับจ้างต้องจัดให้มีโครงหลังคาที่มั่นคงแข็งแรง สามารถป้องกันอันตรายจากวัสดุตกหล่นได้
- (๔) ผู้รับจ้างจะต้องจัดเตรียมรดยก พร้อมอุปกรณ์ความปลอดภัยที่เหมาะสม มีสัญญาณเสียงแสงไฟเตือนภัย ในขณะทำงาน พร้อมทั้งป้ายแสดงพิกัดน้ำหนักยกที่รดยก
- (๕) ผู้รับจ้างจะต้องจัดเตรียมป้ายเตือน กั้นเขตอันตราย ตรวจสอบสภาพความแข็งแรงของพื้นบริเวณรดยก และตรวจสอบสภาพทั่วไปของรดยกทุกเดือน
- (๖) ตรวจสอบรดยกให้มีสภาพใช้งานได้อย่างปลอดภัยก่อนการใช้งานทุกครั้ง และเก็บผลการตรวจสอบไว้ให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจสอบได้
- (๗) ห้ามทำการดัดแปลงหรือกระทำการใดที่มีผลทำให้ความปลอดภัยในการทำงานของรดยกลดลง
- (๘) ในการใช้งานรดยกใกล้สายไฟฟ้า ระยะห่างระหว่างสายไฟและรดยกต้องเป็นไปตามมาตรฐานของการไฟฟ้าท้องถิ่น หรือมาตรฐาน วสท. และต้องขออนุญาตเข้าทำงานทุกครั้งหากทำงานใกล้สายไฟฟ้าแรงสูง
- (๙) ห้ามบุคคลโดยสารไปกับรดยก

๔.๑๓ การใช้เครื่องจักรและยานพาหนะ

- (๑) เครื่องจักร ยานพาหนะ และเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ต้องอยู่ในสภาพที่ไม่ชำรุดบกพร่อง และมีฝาครอบป้องกันอันตราย
- (๒) การขับขี่ยานพาหนะและเครื่องจักรภายในบริเวณพื้นที่ก่อสร้าง ต้องใช้ความระมัดระวังและใช้อัตราความเร็วดังนี้

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

- (๒.๑) ไม่เกิน ๓๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง สำหรับถนนคอนกรีตและลาดยาง
- (๒.๒) ไม่เกิน ๒๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง สำหรับถนนดินทั่วไป
- (๓) การเคลื่อนย้ายรถเครน ลอดผ่านหรือใกล้บริเวณที่มีสาย Over Head Line สายไฟฟ้าแรงสูง สายโทรศัพท์ และการใช้เครนปฏิบัติงานในบริเวณใกล้กับสายไฟฟ้าแรงสูง ต้องแจ้งให้ กทท.ทราบล่วงหน้า เพื่อกำหนดกฎเกณฑ์ด้านความปลอดภัยก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง
- (๔) รถบรรทุกหรือรถ Dump ที่ลำเลียงวัสดุจะต้องไม่บรรทุกเกินกระเบ เพื่อป้องกันไม่ให้วัสดุหล่นบนถนน ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อยานพาหนะอื่นๆได้

๔.๑๔ การรื้อถอน ทำลาย

- (๑) การรื้อถอนทำลายสิ่งก่อสร้างที่ต้องขออนุญาตตามกฎหมาย ว่าด้วยการควบคุมอาคารผู้รับจ้างต้องมีวิศวกรกำหนดขั้นตอน วิธีการและควบคุมดูแลการทำงานและจัดการอบรมหรือชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการรื้อถอนทำลายสิ่งก่อสร้างก่อนเริ่มปฏิบัติงาน
- (๒) ก่อนการรื้อถอนทำลายสิ่งก่อสร้าง ให้ตัดไฟฟ้า ก๊าซ ประปา ใอน้ำ หรือพลังอื่นๆ
- (๓) เคลื่อนย้ายสารเคมี วัตถุไวไฟ วัตถุอันตรายอื่นๆ ออกให้หมด
- (๔) เอาของแหลมคม กระชก หรือวัสดุอื่นที่หลุดร่วงหรือแตกได้ง่ายออกให้หมดก่อนการรื้อถอนทำลาย
- (๕) จัดให้มีแผงรับวัสดุที่อาจร่วงหล่นจากการรื้อถอน และแผงรับวัสดุต้องมีความมั่นคงแข็งแรงและขนาดใหญ่เพียงพอที่จะสามารถรองรับวัสดุที่ร่วงหล่นได้อย่างปลอดภัย
- (๖) ให้มีการฉีดน้ำหรือใช้วิธีอื่นที่เหมาะสมเพื่อป้องกันหรือขจัดฝุ่นตลอดเวลาทำงาน
- (๗) ในกรณีทำการรื้อถอนทำลายด้วยวัตถุระเบิด ให้มีผู้ชำนาญการด้านวัตถุระเบิดและวิศวกรเป็นผู้ควบคุมงาน และกำหนดวิธีการป้องกันอันตรายตลอดเวลาทำงาน
- (๘) ให้มีการขนย้ายวัสดุที่รื้อถอนทำลายแล้วออกจากบริเวณที่รื้อถอนทำลายหรือจัดเก็บให้ปลอดภัย

๔.๑๕ การบำรุงรักษา (การรักษาสภาพ)

ผู้รับจ้างจะต้องจัดเตรียมอุปกรณ์ด้านความปลอดภัย ตามมาตรฐานที่จำเป็นเพื่อใช้ในงานก่อสร้าง รวมทั้งบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีสมบูรณ์และใช้งานได้ปกติ เช่น อุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัยส่วนบุคคล เครื่องกันแสงกัน บ้าย ไฟสัญญาณ ฯลฯ

๔.๑๖ การจัดสภาวะแวดล้อมในการทำงาน

- (๑) ในบริเวณทำงานผู้รับจ้างต้องควบคุมระดับเสียงตลอดระยะเวลาทำงานในแต่ละวัน มิให้เกินมาตรฐาน
- (๒) ในบริเวณที่ทำงานที่มีแสงจ้าจะต้องมีแผงม่านกันบังแสงสว่างโดยรอบ
- (๓) ในบริเวณที่ทำงานที่มีแหล่งความร้อนที่อาจเป็นอันตรายต้องมีฉนวนหุ้ม แผงป้ายเตือน
- (๔) ฝุ่น ใอ ผงควัน ละอองสารเคมี จะต้องถูกดูดกักจัดมิให้ฟุ้งกระจายโดยเด็ดขาดและไม่เกินมาตรฐานความเข้มข้นที่กฎหมายกำหนด
- (๕) บริเวณก่อสร้างที่มีน้ำท่วมขัง ผู้รับจ้างต้องจัดหาเครื่องสูบน้ำ สำหรับสูบน้ำออกจากบริเวณดังกล่าว
- (๖) ในการทำงานในสถานที่อับอากาศ งานประดาน้ำ งานในบริเวณที่สภาพแวดล้อมเป็นอันตราย ผู้รับจ้างจะต้องเสนอขั้นตอนการดำเนินงานตามกฎหมายกำหนดมาให้ผู้ควบคุมงานทราบด้วย

๔.๑๗ การรายงานสภาพการณ์ด้านอุบัติเหตุ

- (๑) ผู้รับจ้างต้องส่งรายงานการประสบอุบัติเหตุ อันตราย การบาดเจ็บ และเหตุการณ์ที่อาจทำให้เกิดอันตราย หรือการบาดเจ็บซึ่งเกี่ยวกับคนเครื่องจักร ตลอดจนยานพาหนะในบริเวณก่อสร้างให้ กทท. ทราบทุกครั้ง โดยเร็ว นับจากเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น ในกรณีอุบัติเหตุที่ร้ายแรงต้องแจ้งด้วยวาจาไปที่ผู้ควบคุมงาน หรือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย กทท. ทันที

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

(๒) ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบความปลอดภัยทั้งหมดต่อลูกจ้าง และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในงานก่อสร้าง ในกรณีที่มีข้อสงสัยในข้อกำหนดทั่วไปสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัย หรือข้อกำหนดฉบับนี้ไม่ได้ครอบคลุมถึง ให้ผู้รับจ้างใช้กฎหมายด้านความปลอดภัย ข้อปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยในคู่มือความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ของ กทท.